

EROI & ISTORIE

MÂNA RĂZBUNĂRII

Douglas Bond

Traducere de Adriana Daniela Sisoiev

Străjerul Ochi-de-Șoim

„Laarme! Laarme!”, strigă străjeru-nspăimântat.
„Un vas! Un vas! Mai multe! Chiar s-au apropiat!
Se scot acuma scuturi, se strâng în grabă pânze!
Și gheare care spintecă, apar deodată vâsle.
Și oamenii, ca lupii atacă și zdrobesc
Sub pasul lor năprasnic pământul strămoșesc.
Și cu topoare-n mână ei taie fără milă
Femei, copii, de-a valma, și viața ne-o ruină.
Grăbiți! rostește aprig regele sfânt în luptă,
El vine cu vitejii să schimbe-a noastră soartă.
Cuprinși suntem deodată de-un nou curaj și zel
Să ne-ntărim, să-nvingem, s-o facem pentru el,
Apărătorul nostru!
La arme! La arme! Nu vă lăsați învinși!
Luptăm să-nvingem răul, ne-oprim de-om
fi uciși!”

Douglas Bond

*„Conceptia anglo-saxonilor...
afirma ca pacatul tau te va ajunge...
[ca] imparatia iadului este inaintul nostru.”*

Dorothy L. Sayers

Cuprins

1. Oasele lui Thunor	11
2. Crimă antică	20
3. Călugărul slut	26
4. Gâsca omorâtă	36
5. Niciun preț.	45
6. Salonul.	48
7. Descendent din două neamuri.	56
8. Boroboața lui Chester	66
9. Arma	74
10. Evanghelia	84
11. Aripile porumbelului.	93
12. Fără apărare	98
13. Ce nu fac ucigașii.	108
14. Omorul de pe plajă	113
15. Sânge de câine	122
16. Rău fără vindecare	127
17. Mărturia unei femei.	133
18. Martorul ocular	142
19. Wulphere achitat	152
20. Martorul taciturn.	161
21. Mied de miere pentru o lună de miere	171
22. Exilul în Gyrwe	178
23. Suntem în siguranță?	183

24. Trei crime, trei arme	187
25. Să știți că păcatele voastre...	195
26. ...Vă vor ajunge	205
27. Salonul lui Chester	212
Notă către cititor	217
Cronologia istoriei anglo-saxonilor	218
Glosar	221
Pronunția numelor proeminente	223

Oasele lui Thunor

Cynwulf nu dormi aproape toată noaptea. Nici animalele speriate de lângă el nu avură mai mult noroc. Înghesuite unele într-altele de teamă, behăiau jalnic, în timp ce vijelia scutura cu putere căpriorii barăcii improvizate. Întins pe salteaua umplută cu iarbă de mare și puf de rață, Cynwulf își trase peste cap pielea de lup, ca să-și astupe urechile. Parcă-l vedea în închipuirea lui pe Thunor* cum rotește ciocanul deasupra capului, prefăcând în țândări măgura Bedlowe, promontoriul stâncos din apropiere care domina insula Lindisfarne.

Dar iată că se iviră zorii. Se potolise în sfârșit mânia lui Thunor, loviturile ciocanului nu se mai auzeau și peste tot se făcu liniște. Printre scândurile din tavan se puteau zări sclipirile razelor de soare, ce anunțau o zi senină de sfârșit de iarnă. Totul era liniștit în jur, dacă nu punem la socoteală

---

* În mitologia nordică, Thunor (sau Thor) era zeul naturii și al tunetului. Era închipuit cu un ciocan în mână, care, azvârlit pe pământ, se transforma într-un tunet (n.tr.).

agitația oițelor sale și guduratul stăruitor al lui Chester, câinele său.

— Așa-i c-a fost o noapte agitată? îi spuse Cynwulf, scărpinându-i blana aspră de pe cap.

Dădu la o parte pătura și o făcu sul la picioarele sale. Coada lui Chester lovea cu nerăbdare în podea.

După ce își agăță la cingătoare un topor pe partea stângă și unul pe dreapta, Cynwulf deschise ușa larg. Chester o zbughi afară, cu oile îmbulzindu-se în urma lui. Cynwulf se opri o clipă să-și rotească privirea peste împrejurimi. Sub soarele dimineții, spinările oilor erau de un alb strălucitor, sclipind ca niște nestemate presărate în iarba udă. După o iarnă lungă, rece și friguroasă ca aceasta, priveliștea scăldată în căldură și splendoare care i se deschidea înainte era una cum rar întâlneai pe coasta ținutului Northumberland.

Cu o zi înainte, roșul aprins al cerului de dimineață și mirosul metalic de furtună care se simțea în aerul de seară îl determinaseră să-și tragă barcazul pe uscat și să-l fixeze în loc cu bolovani. Era întors cu susul în jos departe de mal, copie mai mică a barăcii sale.

Înainte cu doi ani, tot după o furtună cumplită ca aceasta, se întâmplase să găsească pe țărm, aproape de casă, coca sfărâmată a unei corăbii vikinge. Niciun pasager n-a mai ajuns la țărm, armele lor lacome fiind înghițite de furia mării înainte să se înfrupte din locuitorii așezării de pe insulă. Deși prin vinele lui curgea sânge de viking, simțise atunci o mare ușurare la gândul că toți, până la unul, pieriseră în valuri. Din coca

sfârâmată – tot ce mai rămăsese de la jefuitori – Cynwulf reușise să salveze suficient material cât să-și construiască propriul lui barcaz. Cu chiu, cu vai trăsesese jumătatea din față a corabiei distruse pe un tăpșan, după care, opintindu-se din răspuțeri, o răsturnase cu susul în jos. De atunci, în pofida glumelor răutăcioase și a sprâncenelor ridicate de vecini, începuse să-și încropească un adăpost pentru el, pentru Chester, pentru cele câteva oi pe care le avea și, cine știe, într-o bună zi și pentru o femeie.

Când atenția îi fu atrasă de măcăitul unui cârd de rațe polare, Cynwulf scrută linia țărmului, unde zeci de păsări alb cu negru se scufundau în apele puțin adânci în căutare de hrană. În timp ce privea cum se hrănesc, inima îi tresări. Așa cum sperase, după furtuna care se dezlănțuise asupra insulei noaptea trecută, pe plajă zăceau culcate ici-colo trunchiuri de copaci doborâți de vânt pe coasta de nord a insulei principale.

— Ce noroc pe capul meu! spuse Cynwulf zâmbind. Thunor a întors în favoarea mea dezastrul făcut de năprasnica-i furtună.

Pe insula spălată de valuri creșteau puțini copaci, așa că insularii stăteau la mila furtunilor și a curenților ca să-și procure lemne de foc și cherestea. Și amândouă îi zâmbiseră lui Cynwulf în ziua aceea. Numai de pe porțiunea lui de plajă putea să adune destule lemne de foc ca să și vândă și, probabil, material suficient ca să repare contra cost partea dinspre apus a transeptului de la capela mănăstirii. Și, după o furtună ca aceasta, cine știe câte or mai fi de reparat pe insulă? Știa ce va face:

după micul dejun, avea să-l pună pe Chester să păzească oile, iar el își va lua fierăstrăul și se va apuca de treabă.

Se întoarse spre oi și spre dealurile acoperite cu fânaț. Chester, îmbătat de soarele dimineții, lătra și zburda în voie în fruntea turmei.

Era însă un gând care nu-i da pace lui Cynwulf, unul nelămurit, dar stăruitor. Scutură din cap ca să-l alunge, dar degeaba. Prea multe primăveri trecuseră peste el ca să-l poată ignora. Vremea se încălzea și exact în perioada asta obișnuiau vikingii să plece pe mare după pradă. Insula Lindisfarne, deși aridă și bătută de vânturi, cu locuitori puțini și săraci, era în primejdie, fiind prima fâșie de uscat cum veneai dinspre Marea Nordului, fapt pe care insularii nu-și puteau permite să-l treacă cu vederea. Deși un raid într-un asemenea loc ar fi părut o risipă de energie, care nu merita efortul, din timp în timp barbarii cu părul blond nu-și puteau înăbuși pornirile criminale. Se întâmpla o dată la cinci ani, primăvara, dar atunci când corăbiile cu pânze roșii și capul de dragon la proră apăreau din ceață și se înfingeau cu un scrâșnet în nisip, urmau scene de groază: pe țărm se revărsau oameni sălbatici, veniți de departe, setoși de sânge. Cynwulf își imagina că, pentru ei, a prăda și a ucide pe insula lui era pur și simplu o ocazie de a-și dezmoții picioarele după o călătorie lungă pe mare, un simplu antrenament în vederea jafurilor mai serioase de pe coastă.

Meditând la aceste lucruri, Cynwulf mergea în urma animalelor, udându-și încălțăminte, în timp ce gândurile îl purtau departe. Se aștepta ca

din turnul de veghe așezat în cel mai înalt punct, la capătul drumului ce șerpuia spre Bedlowe, să fi rămas doar un schelet ars, după vreo lovitură de trăsnet. Dar Thunor fusese milostiv și acesta rămăsese neatins pe înălțimea lui, cu fața spre pericolele ce pândeau dinspre Marea Nordului. Cynwulf de-abia putu desluși silueta lui Branduff, străjerul de dimineață, ce scruta orizontul, iscodind apariția vreunui vas. Spre deosebire de alții, Branduff era străjerul ideal: scump la vorbă și cu ochiul ager. Nimic nu scăpa privirii sale.

În ziua aceea însorită Cynwulf fu mai apoi atras de un zgomot ce se auzi în iarba de sub arbuștii mărunți ce mărgineau fâșia de nisip scăldată de valurile mării. Își încordă auzul. Recunoscuse cântul unui sturz care, probabil, căuta melci. Ciripitul vesel al păsării cu pieptul pătat îi aduse un zâmbet pe față și avu asupra lui o înrâurire pe care nu și-o putea explica. Cum de ciripitul zglobiu al măruntei creaturi înaripate reușea să-l umple de o așa încântare și de încrederea că, până la urmă, toate se vor îndrepta în lume? Nu putea înțelege acest lucru.

Încălzit de aceste simțăminte, Cynwulf alergă până în vârful colinei și studie cu atenție pajiștea dinspre nord, de lângă mănăstire, apoi cătunul împrăștiat în jurul ei și fumurile care jucau în vânt deasupra așezării. Își dădu seama că de câteva luni încoace urmărea tot mai des cum intrau și ieșeau oamenii din cătun. Oare se va ivi Haeddi, fata aceea blondă – cea cu găștele? Oare avea să-și mâne cârdul de păsări spre sud, către locuința lui, pe unde să-și umple gușile cu babițe și melci?

Oare smârcurile de lângă măgura Bedlowe nu mișunau ele de melci și babițe? La gândul acesta, inima lui se încălzi de emoții noi.

Cercetă cu atenție linia țărmului până înspre mănăstire, dar, nezarind-o pe Haeddi, inima lui își regăsi ritmul obișnuit. Băgă totuși de seamă că ceva era schimbat. Se opri în loc și încercă să refacă din memorie priveliștea cunoscută.

— Asta e! exclamă el cu voce tare. Lipsește copacul de-acolo.

Pe o insulă aridă, măturată adeseori de furtuni, nu ai cum să nu observi dispariția unui copac. „Probabil că a fost doborât azi-noapte de trăsnet, de ciocanul lui Thunor”, își zise Cynwulf în gând. Pe când se apropia de locul în care odinioară stăpânea bătrânul copac noduros, neschimbat de veacuri, văzu că acesta avea rădăcinile smulse și spălate de apa ploii. Iuți pasul.

Primul lui gând fu: ce să facă cu lemnul? Era lemn de sicomor, tare și numai bun de un mobilier elegant pentru salonul moșierului. Desigur, ar fi putut să-l vândă pe continent, dar își dădea seama și singur că valoarea lui ar fi fost mai mare pe insulă, unde duceau lipsă de lemn. Încruntându-și sprâncenele, cugetă îndelung. Simțea că e pe cale să depășească un fel de prag și să stabilească niște principii, care să-i dea un rost și o direcție printre lucrurile din această lume năucitoare. Adesea avea asemenea trăiri. Dar, ca și în alte rânduri, simțământul se risipi și tânărul se întoarse la planurile lui privind valorificarea lemnului.

Pe când dădea ocol comorii sale, Cynwulf fu cât pe ce să-și piardă echilibrul pe marginea gropii în

care rădăcinile copacului stătuseră înfipite ani de zile, poate chiar secole de-a rândul. Tocmai era pe punctul de a se lăsa iarăși în voia gândurilor despre norocul care îi surâsesese și cum să-l folosească să câștige mâna lui Haeddi și s-o ia la el acasă de soție, când observă ceva rotund, de culoare ștearsă în pământul roșiatic în care stătuse proțăpît copacul străvechi. Având grijă pe unde calcă, coborî în groapă și se lăsă pe genunchi. Simțea noroiul moale și rece sub tălpi și pe picioare. Începu să dea la o parte pământul de pe obiectul găsit.

Cynwulf văzuse de nu știu câte ori înainte rămășițe omenești. Tot săpând, scoase la iveală niște oase cenușii, sfărâmicioase de vechi ce erau, și un craniu ce părea mai mic decât al său, dar fiindcă rămăsese fără carne și fără păr era greu să-și dea seama exact. Cu grijă, îndepărtă noroiul de pe el.

— Cum ai ajuns tu aici? vorbi el în timp ce săpa cu mâinile. Cum ai ajuns să te odihnești în pământul acestei insule sfinte?

În loc de răspuns, îl țintuiau niște orbite goale.

— N-ai de gând să-mi spui, nu? zise Cynwulf încercând să-și imagineze omul căruia îi aparținuseră acele oase.

— Săracul de tine, ce dinți stricați ai! adăugă el cu voce tare.

De-a lungul anilor – sau secolelor – maxilarul îi căzuse. Omul arăta ca și cum ar fi murit cu gura căscată de râs. Cynwulf mai văzuse oameni murind în luptă, dar niciunul din ei nu murise râzând. Apoi dădu la o parte pământul din zona gâtului și după aceea descoperi claviculele și oasele care susținuseră umerii. Și tot așa scormoni mai departe,

curățând pământul din jurul scheletului – precum coastele arcuite ale unei bărci – care adăposteau cutia toracică.

Munca lui Cynwulf fu brusc întreruptă de un croncănit. Auzi un fâlfâit de aripi. Pe rădăcinile copacului doborât se așează un corb, cu penele lui negre ca păcura sclipind în soare.

Cynwulf se ridică în picioare.

— N-a mai rămas nimic pentru tine, îi aruncă el pasării de culoarea funinginii. Vreo rubedenie de-a ta s-o fi ospătat aici demult de tot, dar ție nu ți-a mai rămas nimic.

Cu un cârâit de reproș, pasărea întinse aripile și se înalță pe o rafală de vânt, zburând lin spre mănăstire, aripile negre întinse semănând cu niște gheare coborâte din Valhalla*.

Dar pasărea de rău augur îl readuse cu picioarele pe pământ. Avea treabă de făcut. La urma urmei, toți oamenii mor. Nu era nimic ieșit din comun să găsești rămășițe omenești îngropate în țărână. Mai ciudat ar fi fost să nu găsești așa ceva. Zilnic oamenii calcă, fără să-și dea seama, pe pământul în care zac generații întregi de strămoși. Cufundat în gânduri și încercând să iasă din groapa descoperită de rădăcini, Cynwulf aruncă o ultimă privire spre schelet. Oare ar trebui să-l îngroape la loc? Cumpăni cum ar fi mai bine să facă. Abia atunci băgă de seamă. Fie pentru că razele soarelui cădeau din alt unghi, fie pentru că el își schimbase poziția, zări acum o umflătură ciudată, aproape de

---

* În mitologia nordică, Valhalla era paradisul în care erau duși războinicii vikinci după moartea eroică în luptă. Acest regat era simbolizat de doi corbi (n.tr.).

clavicula stângă. Cynwulf avea oarece cunoștințe de anatomie: carnea și mușchii, oasele și tendoanele. Mai văzuse asemenea lucruri. Dar ce vedea acum nu făcea parte dintr-un corp omenesc. Se lăsă din nou pe genunchi, lângă schelet, și curăță bine de tot cutia toracică și oasele umerilor.

Pentru a doua oară în acea dimineață, simți că-i crește pulsul. Încetișor, își înfășură degetele în jurul obiectului care se ițea din partea stângă a cutiei toracice, din locul în care bătuse cândva o inimă de om. Trăgând cu multă grijă, se trezi că ține în mâini ceea ce mai rămăsese dintr-o spadă romană scurtă.